

Külföldi könyvtári trendek, oktatás

Barátné Hajdu Ágnes

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Kettős szerepben

- Eddig: Mit ad a könyvtár? Hogyan segíti a tudományos kutatást, innovációt?
- Az információ megmaradás törvénye
önépítés, folyamatos fejlesztés – fejlődés
- A kihívások dinamizmusa – azonban van egy természetes korlát

szükség van támogatásokra

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Könyvtár, könyvtáros

- A könyvtár, könyvtáros egyben felhasználó is, innovál
- Könyvtári kutatás
 - a társadalom jobb megismeréséért, megújulásáért,
 - a könyvtárak fejlődéséért,
 - ...
 - az olvasói elégedettségért

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

A kutatás életjelenségei

- A jelenségek, a megismerés egyre mélyülő spirálja
 - Más tudományterületek termékenyítő hatása
 - Interdiszciplinaritás
 - Globális és lokális szintek
 - Mindkét szinten szükség van
- Kutatásokra

Eperjesi Tamás: lokális válaszokat
kell adni a globális kérdésekre

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Fraktálok

Nemzetközi trendek lehetséges indikátorai

- IFLA elnöki témák
- IFLA konferenciák témái
- ALA tanfolyamok
- OCLC tanfolyamok
- Néhány kiemelt projekt: Europeana, OpenAIRE, OpenAIREplus, LIBER, DRIVER , UDCC Summary, stb.

•••

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

IFLA elnöki témák

Claudia Lux (2007-2009):

• **A könyvtárak vannak napirenden**

- **Kapcsolat** a helyi politikai irányítókkal,

Kormányokkal, nemzetközi szervezetekkel

- Az információhoz való **szabad hozzáférés**

- A tudás alapjaihoz való hozzáférés a **könyvtárak hálózatán keresztül**

- Szabad hozzáférés és a **digitális elkülönülés** – a tudomány és a társadalom kihívásai digitális korunkban

Stratégiában való gondolkodás

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

IFLA elnöki témák

Ellen Tise (2009-2011)

• **A könyvtárak vezetnek el a tudáshoz való hozzáféréshez**

- A könyvtárak, mint a **tudás intézményei** teret adnak az **információ megosztásának** és kortól, nemtől, etnikumtól, valamint társadalmi-gazdasági csoporttól függetlenül gondoskodnak **a tanulás lehetőségének biztosításáról**, tekintet nélkül a konkrét információs és tudás szükségletektől.

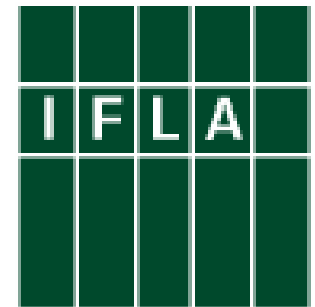
- A könyvtárak előmozdítják az információhoz való **hozzáférést** és ezáltal gondoskodnak a mindenki számára elérhető **új tudás fejlesztéséről**.

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Ellen Tise 2.

- A könyvtáraknak és könyvtárosoknak jobban **felhasználóra orientálttá** kell válnia
- A könyvtáraknak és könyvtárosoknak sokkal aktívabbá kell válniuk a **támogatói, tanácsadói** munkában:
 - beleértve a felhasználók perspektíváját működésükben
 - megkönnyíteni és támogatni a nyílt hozzáférést mindenki számára
 - az **innovatív információs közvetítő szerep** terén
- **Partnerség** más,
 - a társadalmi folyamatokban érintett személyekkel, mint az egészségügyi dolgozók, tanárok, környezetvédők, stb.
 - kereskedelmi- és magánvállalkozások,
 - a kultúra és a tudás más intézményeivel

IFLA elnöki témák

Ingrid Parent (2011-2013)

• **A könyvtárak egy erő a megújulásért**

-Beemelés

-Átalakítás

-Innováció

-Konvergencia

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

WLIC Helsinki 2012 augusztus 11-17

Könyvtárak most! Inspirálni, meglepni, képessé tenni

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Satelit konferenciák - 2012

- ▶ *Libraries in Networks: creating, participating and co-operating*
Location: Klaipeda, Ieva Simonaityte Klaipeda County Public Library, Klaipeda, Lithuania
Sponsor: IFLA Public Library Section
- *The Future of Health Information*
Location: University of Helsinki, Finland
Sponsor: IFLA Health and Biosciences Section
- *Let's Read: Reading and Print Disabilities in Young People*
Location: Nordic Hotel Forum, Tallinn, Estonia
Sponsors: IFLA Libraries Serving Persons with Print Disabilities Section, Estonian Reading Association and Estonian Library for the Blind

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

- *Libraries for Young People: Breaking through Boundaries*

Location: Joensuu Main library and other premises in the city center, Joensuu, Finland

Sponsor: IFLA Libraries for Children and Young Adults Section

- *Beyond libraries – subject metadata in the digital environment and semantic web*

Location: National Library of Estonia, Tallinn

Sponsor: IFLA Classification and Indexing Section

- *The Homeless and the Libraries - the Right to Information and Knowledge For All*

Location: Tallinn Central Library, Tallinn, Estonia

Sponsor: IFLA Library Services for People with Special Needs Section

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Knowledge Management Theory in Action: how to plan, apply, and assess knowledge management in libraries

Location: Goethe-Institut, Helsinki, Finland

Sponsor: IFLA Knowledge Management Section

Website: www.arpalazio.net/ifla2012

- *The Road to Information Literacy: Librarians as facilitators of learning*

Location: Tampere, Finland

Sponsor: IFLA Continuing Professional Development and Workplace Learning Section and IFLA Information Literacy Section

- *The Future of Information and Library Associations*

Location: The Hague, Netherlands

Sponsor: IFLA Management of Library Associations Section (MLAS) & Building Strong Library Associations Programme (BSLA)

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Open Sessions 1.

- Krízis? Milyen krízis? Az adatok és a statisztika használata a könyvtárakért ... Statistics and Evaluation
- *Az integráló hozzáférés a művészeti erőforrásokhoz – áldás vagy átok?*
- *Innováció az erőforrások megosztásában*
Document Delivery and Resource Sharing
- *Ihletett pillanatok a katalógusban— Cataloguing*
- *Új jövő a bibliográfiai adatok formátumainak: reflexiók és irányzatok - UNIMARC*

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Open Sessions 2.

- *Knowledge cafe: hozzáférés és szolgáltatások* — Knowledge Management with Library and Research Services for Parliaments
- Teremtsük meg az innováció és változás kultúráját — Management and Marketing with Academic and Research Libraries
- Stratégiák a könyvtáros egyesületek számára – Management of Library Associations
- Az információs műveltség találkozása az e-learninggel - — Information Literacy with E-learning Special Interest Group

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Open Sessions 3.

- Használhatóság és elérhetőség – mobil kihívások-
Information Technology with Library and Research
Services for Parliaments
- Tárolás és repozitóriumok: új megóvás és hozzáférési
stratégia - Preservation and Conservation Programme
(PAC)
- *Használók és portálok: digitális folyóiratok,
használhatóság és genealógia* - Newspapers with
Genealogy and Local History

Képeskönyveket a könyvtárakba! — Libraries for
Children and Young Adults

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

ALA tanfolyamok

- [Free Copyright Webinar for School Librarians and Educators](#) Posted on November 19, 2012 | 11:08 am
- [Making New Technology Available to Everyone in Baltimore](#) Posted on November 16, 2012 | 2:34 pm
- [OverDrive Survey Finds Library Patrons Buy Ebooks](#) Posted on November 15, 2012 | 12:39 pm
- [Register Now: ALA Hosts Digital Literacy Virtual Forum on Nov. 14th](#) Posted on November 13, 2012 |

10:43 am

**Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények**

OCLC tanfolyamok

- WordCat; DDC 23; információs műveltség,
- E-books, e-news
- The OCLC Policies Directory is the repository of interlibrary loan policies for OCLC WorldCat Resource Sharing libraries.
- Felhőtechnika; Érzékelés a könyvtárban
- Önkéntes munkások a könyvtárban;
- Civil szervezetek a könyvtárban
- Olvasás, olvasó programok
- Támogatók, szponzorok, források keresése
- Az interperszonális kommunikáció alapjai ...

A legjobb kiskönyvtárak. Háttérben az ALA tanácsadó munkája

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Kulcsszavak, csomópontok

- Multikulturalizmus
- Interoperabilitás
- Interdiszciplinaritás
- Többnyelvűség
- Open access, DOAJ
- Szerzői jogok
- Vizualizálás
- Tudásmenedzsment
- Olvasás
- Információs műveltség
- Támogatás, tanácsadás
- Kis könyvtárak
- Sister libraries
- E-könyvek, e-folyóiratok
- Feltárás, visszakeresés

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

A képviselet fontossága

- Nemzetközi szervezetekben: IFLA, Eblida - gondok, UDCC, Bill Gates Alapítvány....
- Nemzetközi projekteken és konferenciákon való részvétel fontossága
- Nemzetközi folyóiratokban való publikálás

Hol vannak a források? Hol van az teherbírási határa?

jelen lenni, adaptálni, alakítani

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Kutatás és oktatás

Természetes kapcsolat

- 1.A kutatások meghatározó része itt történik
- 2.A kutatási eredmények disszeminációja

Külföldi:

- San Jose State University, University of Illinois at Urbana-Champaign
- Meghirdetett MA kurzusok, PhD kurzusok
- Közös képzések, nemzetközi nyári iskolák (Bolzano, Udar, Prága, stb.)

- Online kurzusok

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Tudás aktualizálás

- Reference and Information Services
- Community Engagement
- Introduction to Information Network Systems
- Geographic Information Systems
- Music Librarianship and Bibliography
- Health Sciences Services and Resources
- Information Sources and Services in the Sciences
- Legal Resources
- Cataloging and Classification II
- Document Processing
- Personal Archiving
- Theological Librarianship

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

University of Illinois
at Urbana-Champaign

Post Master programok

- Digital Archives and Records Management
- Digital Services and Emerging Technologies
- Information Intermediation and Instruction
- Web Programming and Information Architecture
- Youth Services

**Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények**

Hazai könyvtárosképzés

- Segédkönyvtárosi képzés – 450 órás OKJ
- Bolognai folyamat 11 helyen BA, 6 helyen MA Informatikus könyvtáros
- Régi küzdelem eredménye a könyvtárpedagógia-tanár MA
- Zenei könyvtáros szakirány az ének BA-n
- ELTE PhD

Országos Könyvtárügyi Konferencia

Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

ERASMUS, CEEPUS...

- Hallgatói-oktatói csere
- Hallgatók számára 5-9 hónap és/vagy gyakorlatok
- Sokszor nem használják ki a lehetőséget – nyelvtudás, de romló gazdasági helyzet miatt sem

Könyvtáros továbbképzés

- KASZB, 1/2000. (I. 14.) számú NKÖM
- A kulturális szakemberek szervezett képzésén belül
- Támogatás először lecsökkent, majd felfüggesztették, végül megszűnt, helyette EU-s pályázatok
- 56/2011. (IX.22.) NEFMI rendelet - közigazgatási eljárás lett

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

A programok tematikus megoszlása

Tájékoztatás, információszolgáltatás	43
Informatika	55
Menedzsment, kommunikáció	49
Gyűjtemények, Dokumentumtípusok	29
Feldolgozás	22
Felhasználói jogok és szolgáltatások	19
Egyéb	20

Néhány kérdés

- Képviselet – szükség lenne folyamatos forrásokra (lassan nemcsak a konferenciákhoz, hanem a publikáláshoz is)
- Jó gyakorlatok átvétele
- NKA átalakulásával a szakkönyvkiadás támogatása is sokkal nehezebben elérhető

Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények

Néhány kérdés

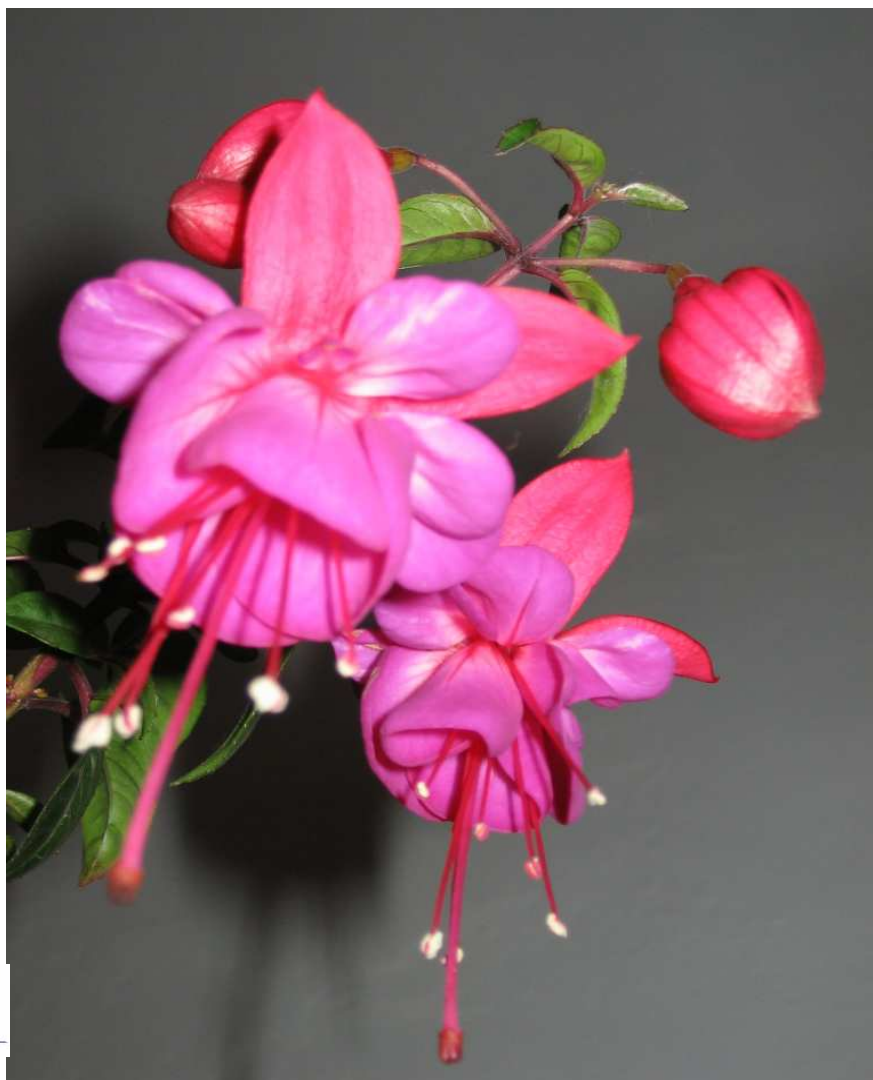
- Pályázatokkal összekötött képzések – könyvtári hasznosulása, hatékonysága, de élni kell a lehetőséggel!
- A felsőfokú képzés és az állami támogatás
- Gyakorló helyek és képzőintézmények - kölcsönösen gyümölcsöző lehet a kapcsolat

Könyvtárak és képzőhelyek kommunikációja

**Országos Könyvtárügyi Konferencia
Innováció – kutatás – kutatásfejlesztés – eredmények**

**Köszönöm a
figyelmet!**

[hajdu@jgypk.u-
szeged.hu](mailto:hajdu@jgypk.u-szeged.hu)

